

A R A Ş T I R M A M A K A L E S İ / R E S E A R C H A R T I C L E

DOI: 10.52122/nisantasisbd.1447547

SAĞLIK YÖNETİMİ VE YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL
TEKNOLOJİYE YÖNELİK TUTUMLARI İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: AMPİRİK BİR
ANALİZ

Arş. Gör. Sefer AYGÜN İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi ABD. e-posta: saygun@medipol.edu.tr ORCID 0000-0002-9999- 3983	Prof. Dr. Yeter USLU İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Pr. e-posta: yuslu@medipol.edu.tr ORCID 0000-0002- 8529-6466	Dr. Öğr. Üyesi Erman GEDİKLİ İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Pr. e-posta: egedikli@medipol.edu.tr ORCID 0000-0002-5508- 194X	Arş. Gör. Büşra SEVİM İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Pr. e-posta: busra.aydinli@medipol.edu.tr ORCID 0000-0003-3542-8077	Ahmet Emre ORAL İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi ABD. e-posta: ahmetemreoral@gmail.com ORCID 0009-0004-4757-1078
--	---	--	---	---

ÖZ

Teknolojiyi anlamak, doğru yönetmek ve bunlar için eğitim almak büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada da üniversite öğrencilerinin bilişim eğitimi alma durumlarının dijital teknolojiye yönelik tutumları üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, İstanbul'da bir vakıf üniversitesinde 2021-2022 yılının Ocak ve Ekim aylarında öğrenimini sürdüren 157 Sağlık Yönetimi ve 101 Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü öğrencilerine uygulanarak, T-testi ve ANOVA analizi yapılmıştır. Öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği (DTYTÖ) puanlarının 95-195 arasında ve puan ortalamasının 144,6 olduğu görülmüştür. Bağımsız değişkenlerden yaş, kardeş sayısı, internet ve akıllı telefon kullanma süresi, DTYTÖ açısından anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Cinsiyet, bölüm, sınıf, ailenin gelir durumu, bilgisayar kullanma süresi ve interneti kullanma amacında ise anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Bağımsız değişkenlerden bölümler arasında istatistiksel açıdan bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bölümlerin puan ortalaması değerlendirildiğinde bilişim eğitimi gören öğrencilerin ortalamalarının bilişim eğitimi görmeyen öğrencilerinkine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, bireylerin dijital teknolojiye karşı tutumlarını yükseltmede bilişim eğitimi almanın önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. İstanbul Medipol Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (01.06.2022, Sayı: E-10840098-772.02-3139) etik izin alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: bilişim eğitimi, dijital teknoloji, internet.

INVESTIGATION OF FACTORS RELATED TO ATTITUDES OF HEALTH MANAGEMENT AND
MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS STUDENTS TOWARDS DIGITAL TECHNOLOGY: AN
EMPIRICAL ANALYSIS

ABSTRACT

It is of great importance to understand technology, to manage it correctly and to receive training for these. In this study, it is aimed to examine the effect of university students' IT education on their attitudes towards digital technology. The study was applied to 157 Health Management and 101 Management Information Systems Department students studying at a foundation university in Istanbul in January and October 2021-2022, and T-test and ANOVA analyses were performed. It was observed that the students' Attitude Towards Digital Technology Scale (ATTS) scores were between 95-195 and the mean score was 144.6. Among the independent variables, age, number of siblings, internet and smartphone usage time did not show a significant difference in terms of ATTS. It was observed that there was a significant difference in gender, department, grade, income status of the family, duration of computer use and purpose of using the internet. It was determined that there was a statistical difference between the departments among the independent variables. When the mean scores of the departments were evaluated, it was observed that the mean scores of the students who received informatics education were higher than those of the students who did not receive informatics education. As a result, it is thought that informatics education is an important factor in increasing individuals' attitudes towards digital technology.

Keywords: informatics education, digital technology, internet.

Geliş Tarihi/Received: 06.03.2024

Kabul Tarihi/Accepted: 27.05.2024

Yayın Tarihi/Printed Date: 08.07.2024

Kaynak Gösterme: Aygün, S., Uslu, Y., Gedikli, E., Sevim, B. ve Oral, A.E. (2024). "Sağlık Yönetimi ve Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü Öğrencilerinin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumları ile İlişkili Faktörlerin İncelenmesi: Ampirik Bir Analiz". *İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(12) 347-360.

GİRİŞ

Son yıllardaki teknolojik gelişmeler ve yaşanan pandeminin beraberinde getirdiği; uzaktan eğitim, evden çalışma gibi durumlarla birlikte elektronik aletlerin, online uygulamaların ve internetin kullanımı büyük bir hızla artmıştır. Bu çerçevede insanların internet kullanımlarını araştırmak için hem dünyada hem de Türkiye’de çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan Global Dijital Raporu’na (2018) göre dünya nüfusunun takriben %53’ünün (4 milyar kişi) internet kullanıcısı olduğu ve bu oranın her sene ortalama olarak %7 oranında arttığı sonucuna ulaşılmıştır (We Are Social, 2018). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2020 yılında Türkiye’deki insanların internet kullanım durumlarını ortaya koymak için Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması yapmıştır. Araştırmada Türkiye’de yaşayan 16-74 yaş aralığındaki insanların %79’unun internet kullanıcısı olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun bir önceki seneye göre yaklaşık olarak %4 civarında artış gösterdiği görülmüştür (TÜİK, 2020). Özellikle pandemi ile birlikte bireylerin teknoloji kullanımının daha da arttığı tahmin edilmektedir. Bu doğrultuda TÜİK’in hazırladığı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması’nın verileri incelendiğinde 2021 senesinde hanelerin %92’sinin internete erişiminin olduğu görülmüştür. Bir önceki yılın oranı ise %90,7 olarak belirlenmiştir. Aynı çalışmada internet kullanan bireylerin oranı ise %82,6 olarak tespit edilmiştir (TÜİK, 2021). We Are Social ve Hootsuite’in hazırladığı ‘Digital 2021’ raporunda internet kullanıcılarının sayısı 4,88 milyar olarak belirtilmiştir. Bu rakam, dünya nüfusunun yaklaşık olarak yüzde 61,8’ine denk gelmektedir (We Are Social, 2021). Yaşanılan bu gelişmeler ışığında bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin bilişim eğitimi alma durumlarının dijital teknolojiye yönelik tutumlarının üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Pandeminin getirdiği olumlu sonuçlardan biri olan dijitalleşmenin özellikle global şirketlerin evden çalışma stilini kurumlarına entegre ederek pandemiden önceki duran varlıklarının maliyetini büyük oranda düşürmesiyle pek çok kuruma örnek olmuş ve çoğu şirketin evden çalışma stiline dönmesine öncülük etmiştir. Bu durumla birlikte önümüzdeki yıllarda evden çalışmanın daha da yaygınlaşacağı tahmin edilmektedir. Bahsi geçen durumlara ek olarak diğer teknolojik gelişmeler ile birlikte insanların hayatında dijitalleşme giderek yaygın hale gelmeye başlamıştır. Bireylerin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının belirlenmesi ve bu tutumun ilişkide olduğu faktörlerin incelenmesi önem taşımaktadır (Uslu ve Aygün, 2022). Bu nedenle çalışma ile üniversite öğrencilerinin bilişim eğitimi alma durumlarının dijital teknolojinin üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında, dijital teknolojinin kullanımına yönelik araştırmalar yapılmıştır. Sonrasında literatür taraması yapılarak dijital teknolojinin bireylerin tutumlarına yönelik etkisi incelenmiştir. Öğrencilere yönelik incelenen çalışmaların sonucunda doğrudan bilişim eğitimi alan bir bölüm ile bilişim eğitimi almayan bir bölümün karşılaştırılmasının yapıldığı çalışma sayısının yetersiz olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple Sağlık Yönetimi ve Yönetim Bilişim Sistemleri bölümü öğrencilerinin dijital teknolojiye yönelik tutumları analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucu ulaşılan veriler değerlendirilmiştir. Son olarak sonuçlar ifade edilerek öneride bulunulmuştur.

Literatür Taraması

Literatürde farklı konularda dijital teknolojinin bireylerin tutumlarına yönelik etkisini araştıran çalışmalar bulunmaktadır. İlgili çalışmalar incelendiğinde en çok öğretmenlerin dijital teknoloji kullanımının tutumları üzerine odaklanan çalışmaların olduğu gözlemlenmiştir (Eyuboğlu ve Yılmaz, 2018; Sözbilir, 2021; Aksoy vd., 2021). Literatürde ebeveynlerin dijital teknoloji kullanımının tutumları üzerine odaklanan çalışmaların da olduğu görülmüştür (İnan Kaya vd., 2018; Türel ve Duygu, 2019). Bunlara ek olarak mavi yakalı işçilerin dijital teknoloji

kullanımının tutumlarına olan etkisine (Hampel ve Sassenberg, 2021; İrge ve Şen, 2021); beyaz yakalı işçilerin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisine (Topooco vd., 2017; Wu vd., 2020); yöneticilerin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisine (Barrutia ve Echebarria, 2021); psikoloji ve sosyal hizmet alanında faaliyet yürüten çalışanların dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisine (Parisi vd., 2021); ve fizyoterapistlerin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisine odaklanan çalışmaların olduğu da tespit edilmiştir (Barton vd., 2022).

Bu çalışmaların yanında öğrencilerin dijital teknoloji kullanımlarının tutumları üzerindeki etkisine odaklanan çalışmaların çoğunlukta olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalarda öğrencilerin öğrenim seviyeleri farklılık göstermektedir. Bu alan ile ilgili literatür incelendiğinde ilkökul öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışmalar (Eroğlu vd., 2018; Unsworth ve Mills, 2020); ortaokul öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışmalar (Petrie, 2022; Eroğlu vd., 2018); lise öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışma (Erten, 2019); hemşirelik bölümü lisans öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışma (Ramsay vd., 2020); güzel sanatlar fakültesi lisans öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışma (Demir ve Kılıçkiran, 2018); öğretmenlik eğitimi alan lisans öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışma (Akman, 2021); eğitim fakültesi lisans öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini inceleyen çalışma (Kırmızı vd., 2021); farklı fakültelerde eğitim gören öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini karşılaştıran çalışmalar ve genel lisans öğrencilerinin dijital teknoloji kullanımının tutumlarına olan etkisini karşılaştıran çalışmaların olduğu görülmektedir (Arslan, 2020; Topaloğlu, 2020; Yıldız vd., 2021; Tekeoğlu, 2020; Kırılmaz vd., 2022; Hussein vd., 2020). Öğrencilere odaklanan çalışmaların değerlendirmesi yapıldığında, doğrudan bilişim eğitimi alan bir bölüm ile bilişim eğitimi almayan bir bölümün karşılaştırılmasının yapıldığı çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmada bilişim eğitimi alan Yönetim Bilişim Sistemleri lisans öğrencileri ile bilişim eğitimi almayan Sağlık Yönetimi lisans öğrencilerinin dijital teknolojiye karşı tutumları karşılaştırılarak, bilişim eğitiminin dijital teknolojiye yönelik tutumlarının üzerindeki etkisi ortaya konulmuştur. Bu durum çalışmanın özgün değerini oluşturmaktadır.

1. Yöntem

1.1. Problemin Tanımı

Yaşanan teknolojik gelişmeler ve pandeminin etkisi online uygulama ve internet kullanımında artışa neden olmuştur. Bu çerçevede insanların dijital teknoloji kullanımlarını araştırmak için hem dünyada hem de Türkiye’de çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bilişim eğitimi gören bir lisans bölümü (Yönetim Bilişim Sistemleri) ile bilişim eğitimi görmeyen (Sağlık Yönetimi) bir lisans bölümünün karşılaştırılması ile bilişim eğitimi görmüş olmanın dijital teknoloji kullanımına yönelik etkisinin daha önceden ifade edilmemesi çalışmanın problemi oluşturmaktadır.

1.2. Çalışmanın Tipi

Bu çalışma, Sağlık Yönetimi ve Yönetim Bilişim Sistemleri bölümlerinde eğitim gören lisans öğrencilerinin dijital teknolojiye yönelik tutum düzeylerini tespit etmek ve etkileyen faktörleri belirlemek için yapılmış tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte nicel bir çalışmadır.

1.3. Çalışmanın Yeri ve Zamanı

Çalışma, İstanbul'da eğitim veren bir vakıf üniversitesinde 2021-2022 yılının Ocak ve Ekim aylarında öğrenimini sürdüren Yönetim Bilişim Sistemleri ve Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.

1.4. Veri Toplama Araçları

Çalışmadaki veriler iki kısımdan oluşan bir anket ile elde edilmiştir. Birinci kısımda öğrencilerin sosyo- demografik durumlarını belirlemeye yönelik sorular bulunurken ikinci bölümde ise Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği'nden yararlanılmıştır. Kullanılan bu ölçek Cabı (2016) tarafından Türkçe olarak geliştirilmiştir.

1.5. Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışmanın veri toplama dönemi Covid-19 pandemi sürecine denk gelmiştir. Bu dönemde üniversiteler eğitimlerine online olarak devam etmiştir. Bu nedenle çalışmanın verileri elektronik ortamda toplanmıştır. Çalışmanın evrenini sadece bir vakıf üniversitesi oluşturduğu için gerekli örneklem sayısına ulaşıldığında veri toplama süreci sonlandırılmıştır.

1.6. İstatistiksel Analizler

Çalışmanın evrenini, verilerin toplandığı tarihlerde İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesindeki Sağlık Yönetimi ve Yönetim Bilişim Sistemlerinde öğrenim gören toplam 750 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğü ise %95 güven aralığında 255 olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların 166'sı Sağlık Yönetimi Bölümü ve 109'u Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü öğrencisidir (Raosoft, 2022). Veriler kolayda örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Uç değerler çıkartıldıktan sonra analiz yapmaya uygun 258 anket analize dahil edilmiş ve SPSS 25 programından yararlanılmıştır. Öğrenci cevaplarının güvenilirliği Cronbach's Alfa değerine bakılarak test edilmiştir. Çalışmada yer alan her bir değişken için toplanan verilerin normal dağılım gösterip göstermediği; Kolmogorov-Smirnov ($p>0,5$) değerine, Skewness-Kurtosis (0,377-0,478) değer aralığına (Tabachnick vd., 2013) ve Histogram/Stem-and-Leaf-Plot/Q-Q grafiklerine bakılmıştır. Farklılık analizlerinde; iki kategorik değişken arasındaki farklılıkların belirlenmesinde T testi, üç veya daha fazla kategorik değişkenin arasındaki farklıların belirlenmesinde ise Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi kullanılmıştır.

1.7. Etik Kurul Beyanı

Bu çalışma için İstanbul Medipol Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan (01.06.2022, Sayı: E-10840098-772.02-3139) etik izin alınmıştır.

2. Bulgular

Çalışmanın güvenilirliğini belirlemek için Cronbach's Alpha analizi yapılmıştır. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği'nin Cronbach's Alpha değeri 0,911 bulunmuştur. Bu oran çalışmanın oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir (Cronbach, 1951). Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği'nden minimum 39 maksimum 195 puan alınabilmektedir. Çalışmada öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının 95-195 arasında değiştiği ve puan ortalamasının 144,6 olduğu görülmüştür. Çalışmada 137 katılımcının puan ortalamasının 144 ve altı, 121 katılımcının ise puan ortalamasının 145 ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğuna yönelik yapılan analizlerde normal dağılıma uygun olduğu görülmüştür. Çalışmanın demografik değişkenleri ile ilgili detaylı istatistikler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Bilgileri

Değişkenler	Sayı	Yüzde (%)
Yaş		
17-20	106	41,1
21-24	143	55,4
25 ve üstü	9	3,5
Cinsiyet		
Kız	195	75,6
Erkek	63	24,4
Bölüm		
Sağlık Yönetimi	157	60,9
Yönetim Bilişim Sistemleri	101	39,1
Sınıf		
1.Sınıf	93	36
2.Sınıf	73	28,3
3.Sınıf	52	20,2
4.Sınıf	40	15,5
Kardeş sayısı (Siz dahil)		
1	31	12
2	109	42,2
3	71	27,5
4 ve üstü	47	18,3
Ailenizin gelir durumu (TL)		
4000-4500	29	11,2
4501-6000	55	21,3
6001-7500	40	15,5
7501 ve üstü	134	52
İnternet kullanımı (Günlük) (Cep telefonundan internete girilen süre dahil)		
0-1 saat	4	1,6
2-3 saat	52	20,2
4-5 saat	121	46,9
6 saat ve daha fazlası	81	31,3
Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?		
1 yıldan az	25	9,7
1-2 yıl	27	10,5
3-4 yıl	26	10,1
5 yıl ve daha fazlası	180	69,8
Kaç yıldır akıllı telefon kullanıyorsunuz?		
1-2 yıl	3	1,2
3-4 yıl	20	7,8
5 yıl ve daha fazlası	235	91,1
İnterneti en çok hangi amaç için kullanıyorsunuz?		
Bilgi edinme (araştırma)	37	14,3
Ders çalışma (ödev yapma)	20	7,8
İletişim	53	20,5
Eğlence	26	10,1
Sosyal medya	122	47,3

258 katılımcının 157'si (%60,9) Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinden, 101'i (%39,1) Yönetim Bilişim Sistemleri öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcıların yaklaşık olarak dörtte üçü (%75,6) kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların yarısından fazlasının (%52) ailesinin gelir durumunun 7501 TL ve üstü olduğu görülmüştür. Günlük internet kullanımı istatistiklerinde katılımcıların yarısına yakınının (%46,9) 4-5 saat internet kullandıkları tespit edilmiştir. Katılımcılar en çok (%47,3) interneti sosyal medya amaçlı kullanmaktadır.

Tablo 2. Demografik Değişkenlerin Kategorilerine Göre Puan Ortalamaları Arasındaki Fark Test

Değişkenler	\bar{X}	Ss	Test İstatistiği	p	Farklılık
Yaş					
17-20	3,65	0,42	2,57 ²	0,78	-
21-24	3,76	0,43			
25 ve üstü	3,55	0,36			
Cinsiyet					
Kız	3,65	0,41	-3,61 ¹	<0,001	
Erkek	3,87	0,44			
Bölüm					
Sağlık Yönetimi	3,62	0,43	-4,0 ¹	<0,001	
Yönetim Bilişim Sistemleri	3,84	0,39			
Sınıf					
¹ 1. Sınıf	3,56	0,43	5,53 ²	0,001	1<2, 1<4
² 2. Sınıf	3,78	0,36			
³ 3. Sınıf	3,75	0,39			
⁴ 4. Sınıf	3,83	0,52			
Kardeş sayısı (Siz dahil)					
1	3,61	0,35	1,16 ²	0,32	-
2	3,71	0,41			
3	3,76	0,48			
4 ve üstü	3,65	0,44			
Ailenizin gelir durumu (TL)					
¹ 4000-4500	3,56	0,46	5,17 ²	0,002	3<4
² 4501-6000	3,70	0,41			
³ 6001-7500	3,53	0,30			
⁴ 7501 ve üstü	3,79	0,40			

\bar{X} : Ortalama. Ss: Standart Sapma. 2 One-Way Analysis of Variance (ANOVA). 1 T-test.

Çalışmada yapılan analizler sonucunda katılımcıların yaş değişkeninde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$). Cinsiyet değişkenine göre ise anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bu sonuca göre erkek katılımcıların dijital teknolojiye yönelik tutumlarının kadın katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bunun sebebinin katılımcıların yaşadığı toplumda erkeklerin dijital teknolojiye ulaşma imkanlarının kadınlara göre daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Katılımcıların bölümlerine göre yapılan analizde de anlamlı bir farklılık elde edilmiştir ($p<0,05$). Yönetim ve Bilişim Sistemleri öğrencilerinin Sağlık Yönetimi öğrencilerine göre dijital teknolojiye yönelik tutumları daha yüksektir. Sınıflar arası karşılaştırma yapıldığında ise anlamlı bir fark olduğu görülmüş ($p<0,05$), hangi sınıfların birbirleriyle farklılık gösterdiğini belirlemek için Post Hoc testi (Gabriel) uygulanmıştır. Testin sonucunda 1. sınıfların, 2. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri ile anlamlı şekilde farklılaştığı, 2. sınıfların dijital teknolojiye yönelik tutumlarının 1. sınıflara göre daha yüksek olduğu ve 4. sınıfların 1. sınıflara göre dijital teknolojiye yönelik tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Diğer sınıfların birbiri ile arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Katılımcıların kardeş sayısı değişkenine göre istatistiksel bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Ailelerinin gelir durumu incelendiğinde ise anlamlı bir fark bulunmuş ($p<0,05$), devamında Post Hoc (Games-Howell) testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda 7501 TL ve üstü gelir olanların dijital teknolojiye yönelik tutumlarının 6001- 7500 TL arasında geliri olanlara kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer gelirler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 3. Katılımcıların İnternet ve Teknoloji ile İlgili Bilgilerinin Farklılık Analizleri

Değişkenler	\bar{X}	Ss	Test İstatistiği	p	Farklılık
İnternet kullanımı (Günlük) (Cep telefonuna internete girilen süre dahil)					
0-1 saat	3,77	0,33	1,66 ²	0,064	-
2-3 saat	3,60	0,39			
4-5 saat	3,71	0,37			
6 saat ve daha fazlası	3,76	0,52			
Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?					
¹ 1 yıldan az	3,35	0,31	7,80 ²	0,023	1<2,1<4
² 1-2 yıl	3,69	0,51			
³ 3-4 yıl	3,61	0,30			
⁴ 5 yıl ve daha fazlası	3,77	0,42			
Kaç yıldır akıllı telefon kullanıyorsunuz?					
1-2 yıl	3,88	0,62	0,78 ²	0,46	-
3-4 yıl	3,60	0,45			
5 yıl ve daha fazlası	3,71	0,43			
İnterneti en çok hangi amaç için kullanıyorsunuz?					
¹ Bilgi edinme (araştırma)	3,79	0,49	4,75 ²	0,001	2<4
² Ders çalışma (ödev yapma)	3,55	0,23			
³ İletişim	3,73	0,45			
⁴ Eğlence-oyun	3,98	0,40			
⁵ Sosyal Medya	3,63	0,41			

\bar{X} : Ortalama. Ss: Standart Sapma. ² One-Way Analysis of Variance (ANOVA).

Yapılan analizler sonucunda katılımcıların günlük internet kullanım süreleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Bilgisayar kullanım süreleri arasında ise anlamlı bir fark tespit edilmiş ($p<0,05$), devamında ise Post hoc (Hochberg) testi uygulanmıştır. Sonuca göre 1-2 yıl arası bilgisayar kullananların dijital teknolojiye yönelik tutumlarının 1 yıldan az kullananlara göre daha fazla olduğu ve 5 yıl ve daha fazla süredir bilgisayar kullananlarında 1 yıldan az süre bilgisayar kullananlara göre dijital teknolojiye yönelik tutumlarının daha fazla olduğu görülmüştür. Diğer sürelerin birbirleri arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Katılımcıların akıllı telefon kullanım süreleri açısından ise anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). İnterneti kullanma amaçlarına göre yapılan analizlerde sadece eğlence-oyun amaçlı kullanım ile ders çalışma (ödev yapma) amaçlı kullanımlar arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiş ($p<0,05$), devamında Post Hoc (Games-Howell) testi uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre eğlence-oyun amaçlı kullananların dijital teknolojiye yönelik tutumlarının ders çalışma (ödev yapma) amaçlı kullananlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Geriye kalan interneti kullanma amaçları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$).

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Son yıllarda teknolojik gelişmeler hız kazanmış, insanların yaşamının önemli bir figürü haline gelmiştir. Bununla birlikte çok küçük yaşlardan itibaren her birey teknoloji ile iç içe yaşamaya başlamıştır. Sadece çocuklarda değil, genç ve yetişkin bireylerde de teknoloji kullanımı sürekli

artmaktadır. Özellikle Covid-19 pandemisi sürecinde eğitimin online verilmeye başlanması teknolojinin öğrenciler tarafından da aktif kullanımına neden olmuştur. İlk ve orta öğretim öğrencileri bu süreci ebeveynleri ile atlatsa da lise ve üniversite öğrencileri teknolojinin eğitimde kullanılması sürecini tek başlarına yönetmiştir. Bu gibi durumlar dikkate alındığında öğrencilerin teknolojiye yönelik tutumlarının hayatlarını yönlendirmede önemli bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada da lisans öğrencileri üzerinde bilişim eğitimi alma durumlarının teknolojiye yönelik tutumları arasında bir etkiye sahip olup olmadığı karşılaştırmalı (Yönetim ve Bilişim Sistemleri Bölüm Öğrencileri-Sağlık Yönetimi Bölüm Öğrencileri) olarak araştırılmıştır. Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği'nden minimum 39 maksimum 195 puan alınabilmektedir. Çalışmada öğrencilerin Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği puanlarının 95-195 arasında değiştiği ve puan ortalamasının 144,6 olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin genel ortalamasının yüksek olduğu görülmüştür.

Çalışma kapsamında yapılan analizler sonucunda yaş değişkeninde anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Eroğlu ve ark. (2018) ve Topaloğlu'nun (2020) yaptığı çalışmalarda da bu çalışmada elde edilen sonuçları destekler nitelikte sonuçlar elde edilmiştir (Eroğlu vd., 2018; Topaloğlu, 2020). Fakat Çelik ve Bindak'ın (2005) yaptığı çalışmada ise kuşaklar arası teknoloji kullanım tutumlarında farklılık tespit edilmiştir (Çelik ve Bindak, 2005). Bu çalışmada yaş değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamasının sebebi katılımcıların yaşlarının birbirlerine yakın olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Çalışmada cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir fark gözlemlenmiş ($p<0,05$), erkeklerin kadınlara göre dijital teknolojiye karşı tutumları daha yüksek çıkmıştır. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde çoğu, cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığını ifade etmiştir (Barrutia ve Echebarria, 2021; Erten, 2019; Bahar ve Kaya, 2013; Bahar vd., 2009). Berkant'ın (2013) yaptığı çalışmada ise cinsiyetler arasında anlamlı farklılık bulunmuş, kadınların dijital teknolojiye karşı tutumlarının erkeklere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir (Berkant, 2013). Çalışmanın ana hipotezini temsil eden bölüm değişkeninde anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($p<0,05$). Yönetim ve Bilişim Sistemleri öğrencilerinin dijital teknolojiye karşı tutumları Sağlık Yönetimi öğrencilerine göre daha yüksek çıkmıştır. Literatürde de bu çalışma ile paralel sonuçlar elde eden çalışmalar bulunmaktadır (Yavuz ve Çoşkun, 2008; Yıldırım, 2000). Bunların aksine Arslan (2020) yaptığı çalışmada bölümler arasında farklılık bulamamıştır (Arslan, 2020). Bu çalışmada Yönetim ve Bilişim Sistemleri öğrencilerinin dijital teknolojiye karşı tutumları Sağlık Yönetimi öğrencilerine göre daha yüksek çıkmasının sebebinin aldıkları bilişim eğitimi olduğu düşünülmektedir. Katılımcıların sınıf değişkeni açısından tutumlarında anlamlı farklılık görülmüştür ($p<0,05$). 4. sınıf ve 2. sınıf öğrencilerinin, 1. sınıf öğrencilerine kıyasla dijital teknolojiye karşı tutumları daha yüksek çıkmıştır. Çetin ve ark. (2012) yaptığı çalışmada da yakın sonuçlar elde edilmiştir (Çetin vd., 2012). Fakat alan yazında anlamlı farklılık bulamayan çalışmaların olduğu da görülmüştür (Arslan, 2020). Ailenin gelir durumu değişkeni analiz edildiğinde 7501 TL ve üzeri kazancı olan ailelerin mensubu olan öğrencilerin, 6001-7500 TL arasında kazancı olan ailelerin mensubu olan öğrencilere göre dijital teknolojiye karşı tutumları daha yüksek çıkmıştır ($p<0,05$). Literatürde bu sonucu destekleyen nitelikte çalışmalar bulunmaktadır (Erten, 2019). Fakat tam tersi gelir durumunun dijital teknolojiye yönelik tutumu etkilemediği sonucuna ulaşan çalışmalar da vardır (Arslan, 2020).

Çalışmanın değişkenlerinden günlük internet kullanımı ile ilgili yapılan analizlerde katılımcılar arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Bahar ve Kaya'nın (2013) meslek yüksekokulu öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada bu çalışmanın sonucunu destekler nitelikte bir sonuca ulaşılmıştır (Bahar ve Kaya, 2013). Katılımcıların bilgisayar ve akıllı telefon kullanım

durumları dikkate alınarak yapılan analizler sonucunda akıllı telefon kullanımında anlamlı fark görülmezken ($p>0,05$), bilgisayar kullanımında anlamlı fark görülmüştür ($p<0,05$). Analiz sonuçlarına göre 1-2 yıldır bilgisayar kullananların ve 5 yıl ve daha fazladır bilgisayar kullananların 1 yıldan az süredir bilgisayar kullananlara göre dijital teknolojiye karşı tutumları daha yüksek çıkmıştır. Alanyazında yer alan çalışmaların sonucu da bu çalışmanın sonucu ile paralellik göstermektedir (Topaloğlu, 2020; Özpınar, 2020; Almalı ve Yeşiltaş 2020). Katılımcıların interneti en çok hangi amaç için kullandıkları incelendiğinde sırasıyla en çok sosyal medya, sonrasında iletişim, bilgi edinme, eğlence-oyun ve ders çalışma amaçlı kullandıkları görülmüştür. Bu değişken için yapılan farklılık analizi sonucunda anlamlı farklılık gözlemlenmiş ($p<0,05$), interneti eğlence-oyun amaçlı kullanan katılımcıların ders çalışma için kullanan katılımcılara göre dijital teknolojiye karşı tutumları daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde bu konuda farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Cömert ve Güven'in (2016) yaptığı çalışmada bilgisayarın en çok oyun oynamak için kullanıldığı tespit edilirken, Gezer ve ark. (2015) yaptığı çalışmada ise internetin en çok ders araştırmak sonra oyun oynamak için kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Cömert ve Güven, 2016; Şen vd., 2015). Bu çalışmada en çok internetin sosyal medya amaçlı kullanılmasının sebebi, sosyal medyanın son yıllarda hayatımızın her alanında ve anında yer alması olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmadan elde edilen veriler değerlendirildiğinde bilişim eğitimi gören ve görmeyen öğrenciler arasında dijital teknolojiye karşı tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir. Puan ortalamaları değerlendirildiğinde bilişim eğitimi gören Yönetim ve Bilişim Sistemleri Bölümü öğrencilerinin puan ortalamasının Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin puan ortalamasından fazla olduğu görülmüştür. Bu durum bilişim eğitimi almanın dijital teknolojiye karşı tutumun gelişmesinde önemli bir etken olduğunun göstergesidir. Bu sayede bireylerin teknolojinin nerede, ne zaman, nasıl kullanacağına dair bir fikirleri olmaktadır. Aynı zamanda teknolojiyi de doğru yönetebilmektedir. Bireylerin teknolojinin etkilerini doğru yönetebilmesi; zamanını daha efektif kullanabilmesi, hayatını daha kolaylaştırabilmesi gerek iletişim süreçlerinde gerekse aktif iş hayatında kendilerine büyük avantajlar sağlamaktadır. Bu avantajlar hayatımızın büyük bir parçasını oluşturmakta ve hayatımızı kolaylaştırmaktadır. Teknoloji ile bilgiye erişim daha kolaylaşmış, eğitim öğretim süreçlerine erişim artmış, üretilen ürün ve hizmetler daha ucuz bir hale gelmiş, iletişim ve haberleşme imkanları artmış ve insanların yaşam kalitelerinde artışlar gözlemlenmiştir. Özetle teknoloji ile eğitim, sağlık, lojistik, ulaşım, haberleşme gibi insan hayatının temelinde yer alan tüm sektörlerde bireylerin hayatını olumlu yönde etkilemektedir. Diğer bir yandan toplumların refah seviyesinin yükselmesi ve varlığını sürdürmesi rekabetçi piyasada gücünü kanıtlamasıyla doğru orantılıdır. Bu güç bilgi olarak nitelendirilmekte ve bilişim teknolojileri bilgiye ulaşmanın en etkili yolu olarak görülmektedir. Bu durumlar dikkate alındığında bilişim eğitiminin sadece bir lisans bölümüne özel olmaktan ziyade toplumun tamamına verilmesi gereken bir eğitim olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akman, Y. (2021). Dijital Okuryazarlık, Çevrim İçi Öğrenme ve Akademik İsteklilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(2), 1012-1036.
- Aksoy, N. C., Karabay, E. ve Aksoy, E. (2021). Sınıf Öğretmenlerinin Dijital Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Selçuk İletişim*, 14(2), 859-894.
- Almalı, H. ve Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal Bilgiler Eğitiminde Coğrafya Konularının Web 2.0 Teknolojileri Kullanılarak Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarı ve Tutumlarına Etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 64-81.
- Arslan, A. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Dijital Bağımlılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *International E-Journal of Educational Studies*, 4(7), 27-41.
- Bahar, E. ve Kaya, F. (2013). Meslek Yüksekokulu Sosyal Programlar Öğrencilerinin Bilgi Teknolojileri Kullanımlarına Yönelik Tutumları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3 (1), 70-79
- Bahar, H. H., Uludağ, E. ve Kaplan, K. (2009). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar ve İnternet Tutumlarının İncelenmesi: Kars İli Örneği. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (2), 64-83.
- Barrutia, J. M. ve Echebarria, C. (2021). Effect of the COVID-19 Pandemic on Public Managers' Attitudes toward Digital Transformation. *Technology in Society*, 67, 101776.
- Barton, C. J., Ezzat, A. M., Merolli, M., Williams, C. M., Haines, T., Mehta, N. ve Malliaras, P. (2022). "It's second best": A Mixed- Methods Evaluation of the Experiences and Attitudes of People with Musculoskeletal Pain towards Physiotherapist Delivered Telehealth During the COVID-19 pandemic. *Musculoskeletal Science and Practice*, 58, 102500.
- Berkant, H. G. (2013). Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumlarının ve Öz-Yeterlik Algılarının ve Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Journal of Instructional Technologies and Teacher Education*, 2(2).
- Cabı, E. (2016). Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1229-1244.
- Cömert, S. ve Güven, G. (2016). Çocukların Bilgisayar Kullanım Sıklıkları, Bilgisayar Kullanım Amaçları ve Bilgisayarda Tercih Ettikleri Oyun Türlerinin İncelenmesi. *Journal of International Management, Educational and Economics Perspectives*, 4(1), 31- 37.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*. 16, 297-334.
- Çelik, H. C. ve Bindak, R. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10), 27-38.
- Çetin, O., Çalışkan E. ve Menzi, N. (2012). Öğretmen Adaylarının Teknolojik Yeterlilikleri ile Teknolojiye Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Elementary Education Online Journal*, 11 (2), 273-291.
- Demir, S. ve Kılıçkırın, H. (2018). Dijital Öykü Uygulamasının Özel Yetenekli Öğrencilerin Yazma Becerilerine Etkisi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 12-18.
- Eroğlu, M. A., Ünver, T. K., Ünver, M., Yazıcı, L. ve Murat, A. (2018). Mülteci Öğrencilerin Teknolojiye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Tokat Örneği. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 83-92.
- Erten, P. (2019). Z Kuşağının Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumları. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 190-202.
- Eyuboğlu, F. A. B. ve Yılmaz, F. G. K. (2018). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Tutumları, Dijital Yerli Olma Durumları ve Teknoloji Kabulü Arasındaki İlişkinin Birbirleri ile ve Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 4(1), 1-17.

- Hampel, N. ve Sassenberg, K. (2021). Needs-oriented Communication Results in Positive Attitudes towards Robotic Technologies among Blue-Collar Workers Perceiving Low Job Demands. *Computers in Human Behavior Reports*, 3, 100086.
- Hussein, E., Daoud, S., Alrabaiah, H., ve Badawi, R. (2020). Exploring Undergraduate Students' Attitudes Towards Emergency Online Learning During COVID-19: A case from the UAE. *Children and Youth Services Review*, 119, 105699.
- İnan Kaya, G., Bayraktar, D. M. ve Yılmaz, Ö. (2018). Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (46), 149-173.
- İrge, N. T. ve Şen, E. (2020). Çalışanların Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumlarının ve İç Girişimcilik Özelliklerinin Bireysel İş Performanslarına Etkisi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 2556-2579.
- Kırılmaz, S. K., Saygılı, M., Boztaş, A. ve Ateş, Ç. (2022). Z Kuşağının Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumunun Bireysel İnovasyon Yetkinliklerine Etkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 702-716.
- Kırmızı, F. S., ve Yurdakal, İ. H. (2021). Öğretmen Adayları İçin Dijital Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği (DOTÖ): Geçerlik Güvenirlik Çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (51), 137-159.
- Özpinar, İ. (2020). Preservice Teachers' Use of Web 2.0 Tools and Perspectives on their Use in Real Classroom Environments. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 11(3), 814-841.
- Parisi, K. E., Dopp, A. R. ve Quetsch, L. B. (2021). Practitioner Use of and Attitudes Towards Videoconferencing for the Delivery of Evidence-Based Telemental Health Interventions: A Mixed Methods Study. *Internet Interventions*, 26, 100470.
- Petrie, C. (2022). Programming Music With Sonic Pi Promotes Positive Attitudes for Beginners. *Computers ve Education*, 179, 104409.
- Ramsay, A., Wicking, K. ve Yates, K. (2020). In What Ways Does Online Teaching Create a Positive Attitude towards Research in Nursing Students Studying a First Year Evidence-Based Practice Undergraduate Subject Online? *Nurse Education in Practice*, 44, 102744.
- Raosoft (2022). 28 Ağustos 2022 tarihinde <http://www.raosoft.com/samplesize.html> adresinden erişildi.
- Sözbilir, F. (2021). Sosyal Medya Kullanımının Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Üzerindeki Etkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 3918-3942.
- Şen, B. G., Sevim, Y. ve Artuç, S. (2015). İlköğretim Çağındaki Çocukların İnternet Kullanımlarının Ebeveyn Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 175-184.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S. ve Ullman, J. B. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Boston, MA: Pearson.
- Tekeoğlu, N. (2020). Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum ile Sinemaya Gitme Motivasyonlarının Yapısal Eşitlik Modellemesi ile İncelenmesi. *Econder International Academic Journal*, 4(1), 26-46.
- Topaloğlu, M. (2020). Eğitimde Dijital Dönüşüm: Mobil Öğrenmenin Mental İyi Oluş Düzeyi Açısından İncelenmesi. *Trakya üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 65-78.
- Topooco, N., Riper, H., Araya, R., Berking, M., Brunn, M. ve Chevreul, K. (2017). Attitudes Towards Digital Treatment for Depression: A European Stakeholder Survey. *Internet Interventions*, 8, 1-9.
- Türel, Y. K. ve Duygu, G. (2019). Ebeveynlerin Çocukların Bilişim Teknolojileri Kullanımına Yönelik Tutumları Üzerine Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 145-165.

- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması 2020.12 Mart 2022 tarihinde [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679) adresinden erişildi.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2021). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması 2021. 12 Mart 2022 tarihinde [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2021-37437](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2021-37437) adresinden erişildi.
- Unsworth, L. ve Mills, K. A. (2020). English Language Teaching of Attitude and Emotion in Digital Multimodal Composition. *Journal of Second Language Writing*, 47, 100712.
- Uslu, Y. ve Aygün, S. (2022). Investigation Of Factors Related To Cyberchondria Levels Of Health Management And Banking and Insurance Department Students: An Empirical Analysis. *Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 189-206.
- We Are Social. (2018). Digital in 2018: World's Internet Users Pass the 4 Billion Mark. 9 Ocak 2022 tarihinde <https://wearesocial.com/blog/2018/01/global-digital-report-2018> adresinden erişildi.
- We Are Social. (2021). Digital in 2021: World's Internet Users Pass the 4 Billion Mark. Retrieved January 9, 2022, from <https://wearesocial.com/uk/blog/2021/01/digital-2021-uk/> adresinden erişildi.
- Wu, J., Liao, H. ve Wang, J. W. (2020). Analysis of Consumer Attitudes Towards Autonomous, Connected, and Electric Vehicles: A Survey in China. *Research in Transportation Economics*, 80, 100828.
- Yavuz, S. ve Coşkun, A. E. (2008). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34 (34), 276-286.
- Yıldırım, S. (2000). Effects of an Educational Computing Course on Preservice and Inservice Teachers: A Discussion and Analysis of Attitudes and Use. *Journal of Research on Computing in Education*, 32(4), 479-495.
- Yıldız, E. P., Çengel, M. ve Alkan, A. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Ortamlarının Kullanımına İlişkin Tutum Ölçeği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(33), 132-153.

EXTENDED ABSTRACT**GENİŞLETİLMİŞ ÖZET****INVESTIGATION OF FACTORS RELATED TO ATTITUDES OF HEALTH
MANAGEMENT AND MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS STUDENTS
TOWARDS DIGITAL TECHNOLOGY: AN EMPIRICAL ANALYSIS**

Introduction and Research Purpose: The use of electronic devices, online applications and the internet has increased rapidly with the technological developments in recent years and the pandemic; with situations such as distance education and working from home. In this context, various studies have been conducted both in the world and in Turkey to investigate people's internet usage. In this study, it was aimed to examine the effect of university students' IT education on their attitudes towards digital technology. In the first stage of the study, research on the use of digital technology was conducted. Afterwards, the effect of digital technology on the attitudes of individuals was examined through a literature review. As a result of the studies examined for students, it is understood that the number of studies comparing a department that directly receives IT education with a department that does not receive IT education is insufficient. For this reason, the attitudes of Health Management and Management Information Systems students towards digital technology were analyzed. The data obtained as a result of the analyzes were evaluated.

Literature Review: Studies investigating the impact of digital technologies on individuals' attitudes in different subjects can be found in the literature. In the examination of these relevant studies, it has been identified that there are studies that are mainly focused on teachers (Eyuboğlu and Yılmaz, 2018; Sözbilir, 2021). There is a preponderance of studies focusing on healthy individuals' attitudes towards using digital technologies. It was also observed that studies focusing on parents exist (İnan Kaya et al., 2018; Türel and Duygu, 2019). In addition, the effect of digital technology use on the attitudes of blue-collar workers (Hampel and Sassenberg, 2021; İrge and Şen, 2021); the impact of digital technology use on the attitudes of white-collar workers (Wu et al, 2020); the effect of digital technology use on the attitudes of managers (Barrutia and Echebarria, 2021); the effect of digital technology use on the attitudes of employees working in psychology and social work (Parisi et al., 2021); it was also noted that there are studies focusing on the impact of digital technology use on the attitudes of physiotherapists (Barton et al., 2022). It is noted during the study evaluation process that there is no comparison between a department that gets informatics education directly and a department that does not. The impact of informatics education on attitudes toward digital technology was amply demonstrated in this study by comparing the attitudes of undergraduate Management Information Systems students—who get informatics education—and Health Management students—who do not—about digital technology. This particular situation makes up the first significant point of our research.

Methodology and Findings: This descriptive, cross-sectional study focuses on ascertaining undergraduate students' attitudes regarding digital technology and the factors influencing them while they study in a certain department. Students from the Health Management and Management Information Systems Department who completed their education at a foundation university in Istanbul between January and October 2021-2022 participated in the study. Data collection for the study was through a two-part survey. The first part included questions about students' sociodemographic characteristics, while the second part used Cabl's (2016) Attitude Scale Towards Digital Technology in Turkish. The study's population consists of 275 students, including 166 Health Management Department students and 109 Management Information Systems Department students studying at a foundation university in Istanbul when the study was conducted (Raosoft, 2022). The desired sample number was reached, but when the extreme values were removed, 258 participants remained. The statistical analysis of the study data was carried out using the SPSS 25 program.

Conclusions and Recommendation: The analysis made according to the participants' departments also detected an important difference. Management and Information Systems students have higher attitudes towards Digital Technology than Health Management students. When a comparison was made between classes, an important difference was seen, and a post hoc test was conducted to determine which classes differed. For the department variable, which is the study's main hypothesis, a significant difference ($p < 0.05$) was found in the study. The attitude of Management and Information Systems students towards digital technology was higher than that of Health Management students. There are studies in the literature that reach results parallel to this study (Yavuz and Çoşkun, 2008; Yıldırım, 2000). Contrary to this, Arslan (2020) found no differences between the departments studied (Arslan, 2020). In this research, the reason why the attitudes of management and information systems students towards digital technology were higher than those of health management students could be attributed to the informatics education they received. A significant difference in the attitudes of the participants was observed with regard to the class ($p < 0.05$). The attitudes of 2nd and 4th-year students

towards digital technology were higher than those of 1st-year students. Çetin et al. (2012) obtained similar results in their study (Çetin et al., 2012). However, some studies have found no significant difference (Arslan, 2020). The study concluded that informatics education is essential in developing attitudes towards digital technology. This enables individuals to understand where, when and how technology should be used and to manage it appropriately. The ability of individuals to manage the impact of technology, use their time more effectively, and make their lives easier will give them significant advantages in communicating and doing active business. These advantages form a big part of our lives and make our lives easier. With technology, access to information has become more accessible, access to education and training processes has increased, produced products and services have become cheaper, communication and correspondence opportunities have increased, and people's quality of life has increased. In summary, technology positively affects the lives of individuals in all sectors at the core of human life, such as education, health, logistics, transportation, and communication. On the other hand, to the extent that societies prove their strength in the competitive market, the increase in the level of welfare and their survival is directly proportional. This strength is called information. The most effective way to achieve this strength is through information technologies. Given these circumstances, informatics education should be given to the whole society and should not be specific to only one undergraduate department.

KATKI ORANI BEYANI VE ÇIKAR ÇATIŞMASI BİLDİRİMİ

Sorumlu Yazar <i>Responsible/Corresponding Author</i>	Büşra SEVİM			
Makalenin Başlığı <i>Title of Manuscript</i>	SAĞLIK YÖNETİMİ VE YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL TEKNOLOJİYE YÖNELİK TUTUMLARI İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: AMPİRİK BİR ANALİZ			
Tarih <i>Date</i>	03.07.2024			
Makalenin türü (Araştırma makalesi, Derleme vb.) <i>Manuscript Type (Research Article, Review etc.)</i>	Araştırma Makalesi			
Yazarların Listesi / List of Authors				
<i>Sıra No</i>	Adı-Soyadı <i>Name - Surname</i>	Katkı Oranı <i>Author Contributions</i>	Çıkar Çatışması <i>Conflicts of Interest</i>	Destek ve Teşekkür (Varsa) <i>Support and Acknowledgment</i>
1	Sefer AYGÜN	Makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.	Çıkar çatışması bulunmamaktadır.	-
2	Yeter USLU	Makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.	Çıkar çatışması bulunmamaktadır.	-
3	Erman GEDİKLİ	Makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.	Çıkar çatışması bulunmamaktadır.	-
4	Büşra SEVİM	Makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.	Çıkar çatışması bulunmamaktadır.	-
5	Ahmet Emre ORAL	Makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.	Çıkar çatışması bulunmamaktadır.	-